

Orkuveita Reykjavíkur
Einar Gunnlaugsson
Bæjarhálsi 1
110 REYKJAVÍK

2005030071
8717; 9310

Reykjavík, 1. júní 2005
/--

Efni: Stækkun Hellisheiðarvirkjunar. Ákvörðun um tillögu að matsáætlun.

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum er hér kynnt niðurstaða Skipulagsstofnunar um tillögu Orkuveitu Reykjavíkur að matsáætlun um stækkun Hellisheiðarvirkjunar í Sveitarfélaginu Ölfusi.

Skipulagsstofnun barst með bréfi Orkuveitu Reykjavíkur dags. 20. apríl 2005 tillaga fyrirtækisins að matsáætlun:

Orkuveita Reykjavíkur. Stækkun Hellisheiðarvirkjunar. VGK verkfræðistofa. Apríl 2005.

Skipulagsstofnun leitaði umsagnar um tillögu framkvæmdaraðila hjá eftirtöldum aðilum í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum: Sveitarfélaginu Ölfusi, Ferðamálaráði Fornleifavernd ríkisins, Heilbrigðiseftirliti Suðurlands, iðnaðarráðuneyti Orkustofnunar og Umhverfisstofnunar. Skipulagsstofnun kynnti tillöguna einnig með fréttatilkynningu og á heimasíðu stofnunarinnar.

Skipulagsstofnun bærust umsagnir frá eftirtöldum aðilum: Sveitarfélaginu Ölfusi með bréfi dags. 26. maí 2005, Ferðamálaráði með bréfi dags. 4. maí 2005, Fornleifavernd ríkisins með bréfi dags. 4. maí 2005, Heilbrigðiseftirliti Suðurlands með bréfi dags. 6. maí 2005, iðnaðarráðuneyti með bréfi dags. 4. maí 2005, Orkustofnun með bréfi dags. 3. maí 2005 og Umhverfisstofnun með bréfi dags. 17. maí 2005. Skipulagsstofnun bærust einnig frekari upplýsingar frá framkvæmdaraðila í kjölfar umsagna með bréfum dags. 9., 11. og 23. maí 2005.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum hefur Skipulagsstofnun farið yfir framlagða tillögu Orkuveitu Reykjavíkur að matsáætlun ásamt þeim umsögnum sem borist

hafa stofnuninni. Skipulagsstofnun fellst á tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun með þeim viðbótum sem koma fram í bréfum Orkuveitu Reykjavíkur dags. 9., 11. og 23. maí 2005 og með eftirfarandi athugasemdum.

Framkvæmd og starfsemi

Í kafla 1.1 í tillögu að matsáætlun er fjallað um áætlaða vinnslugetu svæðisins á Stóra-Skarðmýrarfjalli og talið að svæðið geti staðið undir allt að 120 MW rafmagnsframleiðslu. Í matsskýrslu þarf að koma fram hver verði áfangaskipting fyrirhugaðrar stækkunar einkum m.t. t. áætlaðrar rafmagnsframleiðslu og fjölda og staðsetningar borteiga auk upplýsinga um áætlaða stærð hvers borteigs miðað við reynslu frá Hellisheiðarvirkjun.

Í kafla 3.4 í tillögu að matsáætlun kemur fram að meðalafli borholu sé um 5 MW miðað við reynslu af borholum á Hellisheiði og því megi gera ráð fyrir að bora þurfi 8 vinnsluholur fyrir hver 40 MW. Skipulagsstofnun telur að í matsskýrslu þurfi að gera grein fyrir til hversu langs tíma sé gert ráð fyrir að unnt verði að vinna sem samsvarar 5 MW úr hverri holu. Í þessu sambandi bendir stofnunin á að í matsskýrslu um virkjun á Hellisheiði var gert ráð fyrir að bora þyrfti 11 vinnsluholur til að reka 40 MW stöð í 30 ár, 21 holu fyrir 80 MW stöð og 32 holur fyrir 120 MW stöð.

Skipulag og leyfi

Í kafla 4 í tillögu að matsáætlun er fjallað um skipulag. Þar kemur fram að framkvæmdir vegna fyrirhugaðrar stækkunar Hellisheiðarvirkjunar geti haft áhrif á deiliskipulag virkjunar á Hellisheiði. Skipulagsstofnun telur að í matsskýrslu þurfi að koma fram að gera þurfi breytingar á núgildandi deiliskipulagi virkjunar á Hellisheiði vegna fyrirhugaðrar stækkunar.

Umfang og áherslur mats á umhverfisáhrifum

Áhrif á grunnvatn. Í kafla 5.4.2 í tillögu að matsáætlun er fjallað um vatnafar. Þar kemur fram að losun skiljuvatns og þéttivatns (affallsvatns) frá virkjuninni í borholur geti haft áhrif á grunnvatn. Í matsskýrslu þarf að gera grein fyrir aðgerðum sem miða að því að tryggja að affallsvatn fari í jarðhitageyminn en berist ekki út í grunnvatnsstrauminn, sbr. skilyrði í úrskurði Skipulagsstofnunar um virkjun á Hellisheiði dags. 18. febrúar 2004. Gera þarf grein fyrir varaáætlun er lítur að fyrirkomulagi við losun affallsvatns frá virkjuninni ef eftirlit bendir til að hætta sé á mengun grunnvatns.

Áhrif á jarðhita og orkuforða. Í kafla 5.4.1 í tillögu að matsáætlun er fjallað um jarðhita og orkuforða. Þar kemur fram að aukin vinnsla geti haft áhrif á jarðhitageyminn. Í málsmeðferð við mat á umhverfisáhrifum virkjunar á Hellisheiði um áhrif 120 MW rafmagnsframleiðslu kom fram að töluverð óvissa væri um áhrif framkvæmdarinnar á ýmsa þætti jarðhitakerfisins s.s. þrýsting, vökvamassa, massavinnslu, varmaforða og holuhita. Í ljósi þessa telur Skipulagsstofnun að mikilvægt sé að í matsskýrslu verði fjallað um og lagt mat á samvirk eða sammögnuð áhrif fyrirhugaðrar stækkunar Hellisheiðarvirkjunar á ofangreinda þætti jarðhitakerfisins og þeirrar framkvæmdar sem Skipulagsstofnun kvað upp úrskurð um þann 18. febrúar 2004, þ.e. 120 MW rafstöðvar og 400 MW varmastöðvar virkjunar á Hellisheiði.

Vöktun og eftirlit

Í kafla 6 í tillögu að matsáætlun er fjallað um vöktun og eftirlit. Í matsskýrslu þarf að koma fram hver beri ábyrgð á hinum ýmsu eftirlitsþáttum sem fjallað er um í kafla 6, í hvers höndum eftirlit með mismunandi þáttum verði og umfjöllun um viðbrögð verði áhrif meiri eða með öðrum þætti en ráð var fyrir gert.

Ásdís Hlökk Theódórsdóttir

Jakob Gunnarsson

Fylgiskjöl: Afrit umsagna

Afrit: Sveitarfélagið Ölfus, Ferðamálaráð, Valur Þór Hilmarsson, Fornleifavernd ríkisins, Heilbrigðiseftirlit Suðurlands, iðnaðarráðuneyti, Orkustofnun, Umhverfisstofnun og VGK verkfræðistofa, Auður Andrésdóttir.